

BILTEN UKPS

broj 1-4 – januar-april 2014.

„Ako pohapsimo sve lopove, nećemo imati za koga da glasamo“.

(Milivoje Juzić)

ZIMSKE (PRED)IGRE: Na dan Svetog Jovana Uran prestao sa proizvodnjom obogaćenog iranijuma. A Svetog Savu, školsku slavu, sa poljskim nužnikom dočekale 823 škole, uz 200 njih bez vode. Sve u skladu sa načelom *Zabole nas đole kakve su nam škole!. School is cool!*

ЎЎЎ Hujalo dvesta na sat, brat bratu, kad je PPV poneo Janka zavejanka prema zrakomlatu. **ЎЎЎ** U nedelju, 02.02, na *Svetski dan mrmota*, razglašeno širenje norveške šuge. Došla u pravo vreme da pospeši potrošnju norveške *Neutrogena* kreme. **ЎЎЎ** Pet dana posle, malom broju da doskoči, čelnik skoknuo u Soči: On, sportaši i prva dama – DESET naših na Igrama. N.B.:Što domaja nema snega, to potiče baš od Njega: On zalaže svoje ime da za narod nema zime. **ЎЎЎ** Bio i 21. 02, *Dan maternjeg jezika*. Psovala se mater na sve strane. **KAMPANJA:** U znaku nemuštog slogana *Okreni-obrni, svi sem nas su crni!*, ponosni na doslednost svojih zabluda, doživotni polit-abonenti turirali krševe od Vartburga, uvereni da voze bolide Formule jedan. Najvispreniji lisci preuzeli krilaticu veletrgovinskih lanaca: „*Zaradite kupujući!*“. Nosilac prideva „počasni“ prelomio: čast je čast, ali vlast je vlast. **IZBORI:** Proceđivanje beznađa. Neizlaznost blaziarnih nazadnjaka. (Is)trajno trvenje medija oko ekskluzivnog prava na obmanjivanje naroda uplodilo rodnom. **POST FACTUM:** Pokazalo se da je ispravno reći *vazalin*, jer je baza tog izraza vazalska poniznost. *Svetski Dan sreće*, 20. 03, ostavio sve ravnodušnim – podudaran sa ravnodnevicom, završio kao *Dan zadubljenih* (jednih u misiju im svetu, drugih u sudbu kletu). Posle izbornih neuspeha -- da parafriziramo lelek iz pogrebne povorke: „Šta ćeš Mile na Moravu kad ne znaš da plivaš!!! – jenjalo verovanje da „Samo Stranka Srbina Spasava!“ Zapatilo se pregršt novih glagola: *čednuti, mladnuti, vojnuti...* Niko od preneraženih ne smatra se poraženim – očajan i ojačan slično zvuči. Mladnuti će da se snađu da pokrpe bušnu lađu. Čednuti spremni na novi početak (nema počinka bez dičnoga učinka). Vojnuti ne prestaju da vojuju za velebratsku padanijsko-gubernijsku neutralnost. **KUD I KAMO:** Zamršena primoprOdaja vlasti sebi samoj prethodnoj mora da potraje. Krčilac napretka naglašava NEED FOR SPEED! Ne radi se, razume se, o drozi, nego o brizi za zbrzavanje zbivanja, ali bez servisnih nasrtaja Mercedesa na GSB Ikarus i Solaris. Za sad **SVOM SNAGOM!** a **PUNOM PAROM!** kad bude puno para.

URNA: „Taj prah bi konačno doživeo smirenje!“ proriče pjesnik zaumnik, spravan da, u dosluhu sa onostranim, u jeku lova na rasturače praškastih supstanci, teslimi urnisanog Teslu naprednim ekshumatorima.

UMESTO ORDENJA ZA ISTREBLJENJE ZNAČKA OPSTANAČKA:

„OPLANETI SE!“

Ž. K-P.

Омаж књижевнику и преводиоцу Златку Красном

У Удружењу књижевника Србије 17. децембра одржано је вече сећања на књижевника и преводиоца **Златка Красног** (1951-2008.)

О делу овог песника, прозаисте и преводиоца укупно 70 романа са немачког на српски језик и 15 књига са српског на немачки језик, говориле су његове колеге, пријатељи и сарадници: **Душко Новаковић, Александар Петров, Горан Ђорђевић, Гојко Ђого, и Коља Мићевић.**

Истакнут је значај који је Красни имао у књижевној култури Србије и њеној промоцији, пре свега у Немачкој. Красни се у преводилачкој професији истакао омогућивши српској читалачкој публици да упозна дела Гетеа, Јунга, Брехта, Ханкеа и још многих других немачких аутора.

Посебна пажња посвећена је била књижевном и песничком ауторству Красног, а могли су се чути и стихови из његове јединствене збирке сонета „Кошута у души“.

Овогодишњи лауреат преводилачке награде Златко Красни, која је по трећи пут додељена у оквиру фестивала Смедеревске песничке јесени, и Коља Мићевић, премијерно је прочитао свој превод једног од сонета Златка Красног на француски језик, а по први пут се представио и као аутор сонета - стихове је посветио, управо Красном.

Директор Смедеревских песничких јесени Горан Ђорђевић, најавио је да ће у оквиру издавачке делатности ове манифестације, бити приређена и књига, посвећена Златку Красном, једном од најближих сарадника и твораца тог песничког фестивала.

Реаговање Националног савета за културу

Национални савет за културу почетком фебруара поново је реаговао поводом тога што Министарство културе није предузело ништа по питању дуговања самосталних уметника за доприносе ПИО и здравствено осигурање, па је Министарство финансија започело поступак принудне наплате путем блокаде рачуна ових уметника.

У свом саопштењу, Национални савет за културу скренуо је пажњу на значај самосталних уметника у обликовању културе једне земље, истичући како је мера коју спроводи Министарство финансија, блокада рачуна ради принудне наплате од самосталних уметника дуговања за који они нису одговорни, угрожава њихов физички опстанак, а самим тим, због доприноса који они дају националној култури, и функционисање културног живота Србије уопште.

Основана организација за колективно остваривање ауторских права

На првој заједничкој седници удружења која окупљају посленике писане речи (ауторе, преводиоце и издаваче), одржаној 24. фебруара 2014. У Свечаној сали у Француској 7, одржана је Оснивачка скупштина Организације за остваривање репрографских права.

Оснивачки акт потписали су **Вуле Журић**, у име Српског књижевног друштва, **Дејан Папић** (Удружење издавача и књижара Србије), **Радомир Андрић** (Удружење књижевника Србије), **Милош Константиновић** (Удружење књижевних преводаца Србије) и **Мила Јовић** (Удружење научних и стручних преводаца Србије).

Акламацијом су изабрани органи нове Организације: за председника Скупштине изабран је **Вуле Журић**, за председника Управног одбора **Драган Мраовић**, председница Надзорног одбора је **Весна Стаменковић**, а за директора је именован **др Вук Вукићевић**.

Организација за колективно остваривање ауторских права основана је ради остваривања и заштите ауторских и сродних права аутора и издавача у Србији. Основни циљ ове организације јесте да се издавачима, књижевницима, преводиоцима, ауторима уџбеника и других штампаних дела омогући да колективно остварују приходе од

својих ауторских права у складу са Законом и праксом релевантних међународних организација на овом пољу.

Више о овој организацији и томе како да јој приступите можете сазнати на сајту нашег Удружења, на адреси:

http://www.ukpsalts.org/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=192&Itemid=168&lang=cy

Преводиоци на трибини „Велика школа Љубише Рајића“

У оквиру форума „Велика школа Љубише Рајића“, у галерији Артгет Културног центра Београда 12. марта представљене су професије преводаца и лектора. Пред младом публиком, углавном сачињеном од студената, о свом послу и сарадњи разговарале су преводитељка **Славица Милетић** и лекторка **Марија Лазовић**. Заинтересовани студенти укључивали су се у разговор и постављали конструктивна питања, а одговори учесница у разговору сасвим ће им сигурно бити корисни у даљем раду.

Дринка Гојковић додељена награда Немачке академије

Угледна чланица нашег удружења, преводитељка са немачког **Дринка Гојковић**, овогодишња је добитница награде Фридрих Гундолф, коју додељује Немачка академија за језик и књижевност за представљање немачке културе у иностранству.

Подсећамо да се међу њеним многобројним преводима налазе и дела Георга Бихнера, Јозефа Рота, Ханса Магнуса Енценсбергера, Петера Хандкеа, Михаела Кригера, Дее Лоер, Клеменса Мејера, Харалда Вајнриха, Волкера Клоца и Волта Лепениса.

За превод целокупног опуса Георга Бихнера на српски језик, Дринка Гојковић добила је награду Милош Н. Ђурић, а за превод књиге *Култура и политика* Волфа Лепениса награду града Београда.

Један од новијих превода Дринке Гојковић јесте први превод на српски језик чувеног романа Јозефа Рота *Капуцинска гробница*, објављен у издавачкој кући Архипелаг.

Награда Фридрих Гундолф Немачке академије за језик и књижевност основана је 1964. године.

Први пут додељена награда Љубиша Рајић

Четвртог априла 2013. године Удружење књижевних преводаца Србије, заједно са члановима породице Љубише Рајића, установило је нову преводачку награду која ће носити име овог сјајног филолога, преводиоца и професора Филолошког факултета. Награда ће се сваке две године додељивати младом преводиоцу за први објављени превод поезије или прозе са било ког језика, а свечано ће се уручивати **4. априла**, на Дан студената и рођендан професора Рајића.

На позив жирија за ову награду одазвало се десетак издавача који су послали књиге преводаца који су се први пут искушали у преводачком послу, а било је и оних који су, иако нису били у могућности да понуде такав превод, одговорили како их радује постојање такве награде, и да ће се свакако неком наредном приликом одазвати предлогом.

Жири, у саставу **Милош Константиновић**, **Слободанка Глишић** и **Весна Стаменковић** (председница), састао се неколико пута током фебруара и марта, а одлуке је доносио и путем електронске поште. На последњој седници, одржаној 31. марта, жири је једногласно одлучио да награду за најбољи први књижевни превод у **2012.** и **2013.** години равнправно поделе две добитнице, и то:

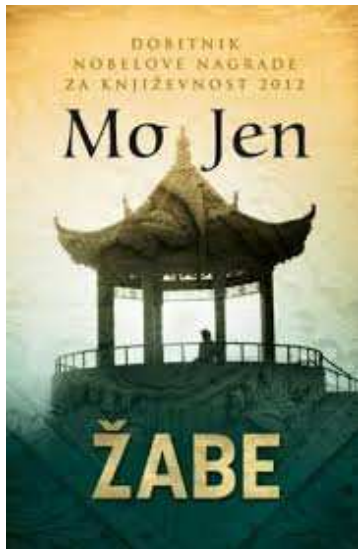
- **Јелена Мијатовић** за превод са француског језика романа Данијела Пенака *Дневник једног тела*, у издању Чаробне књиге из Новог Сада,

и

- **Ана Јовановић** за превод са кинеског језика романа *Жабе* Нобеловца Мо Јена, у издању Лагуне из Београда.

Образложење жирија за доделу награде Љубиша Рајић Ани Јовановић, за превод дела *Жабe* Мо Јена:

Експериментисање и интелектуална храброст свакако су били део назора човека чије име носи награда за младе преводиоце. Мо Јен свакако има ове две особине, као и преводац који се подухватио сложеног посла да преведе кинески роман на српски језик. Српски израз код Ане Јовановић је сталожен, одмерен, прецизан у нијансирању.

Декриптовање кинеских карактера посао је превођења са посебним тешкоћама, делом повезаним и са тумачењем симболичких елемената уграђених у њихову структуру. Зато жири има све разлоге да поздрави превод са кинеског језика као посебно драгоцену појаву, након низа превода кинеских аутора са других језика, а не оригинала, а нарочито у случају када се ради о првом преводу. Зато је ово отварање кинеског оригинала за српског читаоца подухват достојан дивљења.

Ваља подсетити нашу читалачку публику да је читав низ важних књижевних дела још увек преведен са других језика, а не оригинала, што је случај и са *Бајкама хиљаду и једне ноћи*, преведених са руског и француског, а не арапског. Идући у сусрет сајму књига у Пекингу, можемо рећи да српско преводаштво има са овим преводом Мо Јеновог романа важну карику која нас повезује са једном великом културом, и да је то, надамо се, тек први од многобројних наслова у преводу Ане Јовановић са кинеског језика.

Образложење жирија за доделу Награде Љубиша Рајић Јелени Мијатовић, за превод дела *Дневник једног тела* Данијела Пенака:

Јелена Мијатовић је у свом првом преводу задивила жири интерпретацијом *Дневика једног тела* Данијела Пенака. Тешкоћа превођења овог романа највише се огледала у најбољим особинама Пенакове прозе, оштром контрасту између потпуне слободе изражавања и тамне уздржаности речи, парадоксу анатомске прецизности у описивању појединости живота у плоти, тела усидреног

у месу, кости, кожи, свеприсутног тела које пропада, али увек бива везано и за дух.

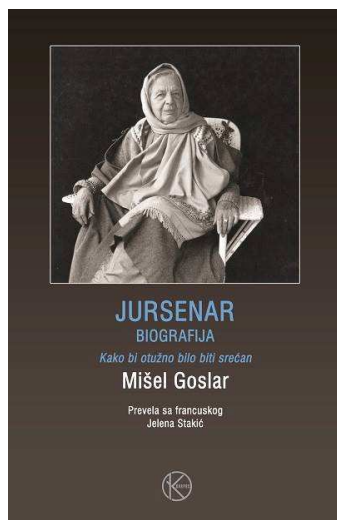
Парадокс потпуне сапетости израза и хладног побрајања радости и туге развоја и пропадања једног тела, у овом случају мушког, достојан је реализма фламанских мајстора мртве природе, или приказа мртвог Христовог тела на платнима ренесансних мајстора севера. Једна емоција више, за нијансу јача реч, и преводилац би издао хиперреалистичну палету хладних Пенакових боја, али и раблеовско богатство телесних шумних и бучних манифестација живота.

Иако смо окружени сликама тела, од реклама, новина, до фејсбука, Пенак нам га открива у свој његовој понекад језивој величанствености, показујући да и поред свеприсутности у савременој култури, оно остаје потпуна мистерија, утолико скривенија, уколико је злоупотребљеније у порнографском приказивању. Крећући се по ивици жилета, у изградњи српског израза погодног за сложену иконографију тела, Јелена Мијатовић је са зрелошћу која изненађује када је у питању млад преводилац доказала мајсторство, што је навело жири да без дилеме једногласно овенча овај превод наградом.

Превели смо...

Имајући у виду одличан одјек који су новости о промоцијама и издањима најновијих превода наших чланова имале у претходним билтенима, верујемо да би вас занимало да будете у току са оним што преводе и објављују наше колеге. Надамо се да ћете нас и даље обавештавати о својим новим насловима, а овог пута за вас смо изабрали следеће преводе наших чланова:

ЈУРСЕНАР - Биографија
Како би отужно било бити срећан
Мишел Гослар
Превела: Јелена Стакић
Карпос, Лозница

Књига Мишел Гослар Јурсенар открива нам, с једне стране, како је Маргерит де Крајанкур постала Маргерит Јурсенар: рани губитак мајке, живот уз дадиље и оца који се, не одустајући од сопственог пустоловног живота, посветио њој и њеном образовању, њене прве патње и њене прве, а већ зреле текстове, њене љубави и општи став, исказан у поднаслову ове биографије: како би отужно било бити срећан.

Дезоријентисани

Амин Малуф
Превела: Весна Цакелјић
Лагуна, Београд

У свом новом роману Амин Малуф доноси приповест о пријатељству и о једној дивној земљи, Либану. Јединственим приповедањем, кроз тему повратка у домовину, води нас кроз лавиринт изгнанства, покајања и повратка који није могућ.

Антологија светске приче
Куле, градови. Мајстори кратке прозе: Од Гогоља до Фостера Воласа
Приредили: Аријана Божовић и Боривој Герзић
САИ, Београд

У књизи је окупљено 57 приповетки исто толико аутора – Гогоља, Мопасана, Чехова, Поа, Џоса, Хемингвеја, Акутагаве, Кафке, Сарамата, Бекета, Јурсенар, Андрића, Киша, Басаре, Сингера, Буковског... Приче страних аутора превели су наши најугледнији преводиоци.